

[Bertel Dahlgaard.]

Jeg benægter ikke nødvendigheden af importregulering under de nuværende akutte forhold, og jeg benægter ikke nødvendigheden af hårde skatter, men jeg tror ikke på, at der ligger nogen fremtid i dette.

Den hårde hånd i statsledelsen må først og fremmest bruges på andre områder. Jeg ville ønske, at regeringen ville sige til det danske folk: „I anvendelsen af landets kapital skal roret lægges hårdt om henimod mere produktive formål. Besparelser i den offentlige husholdning skal gennemføres på de og de områder, selvom det gør lidt ondt hist og her. Der skal gælde de samme krav til økonomi på det militære som på det civile område, og også udadtil må vi åbent sige, hvor grænsen for vor evne på dette område går.“ Jeg ville ønske, denne regering ville sige: „På arbejdsområdet vil vi gøre, hvad vi formår for at opretholde høj beskæftigelse, og vor sociale lovgivning vil vi værne om; men nationens velfærd kræver nu en ansættelse udover det almindelige. Gamle fordomme og indgroede forestillinger må vige for kravet om effektivitet og øget arbejdsindsats. Man må indstille sig på, at monopoler og forrettigheder for den ene eller den anden befolkningsgruppe, det være sig i ly af restriktioner eller varemangel eller organisationsmæssig magt, vil vi vende os imod, og vi vil arbejde for snarlige reformer, der giver enhver borger en direkte interesse i at yde den størst mulige arbejdsindsats.“

Ville regeringen fast og stærkt sige dette til befolkningen, da vil den få stort følge, og alle samfundslag vil slutte op omkring den i en tillid, som det radikale venstre da gerne ville være med til at styrke.

Jeg håber, vi må gå ind i en rigsdags-samling nu, hvor der findes vej over de modsætninger, som en valgkamp let gør skarpere end ønskeligt. Det er nødvendigt, at regering og rigsdag bidrager til, at den rette ånd kommer til at beherske det hårde arbejde, der nu skal gøres, og at lovgivningsmagten ikke bliver et splittelsens tegn, der gør befolkningen rådløs og berøver den troen på folkestyrets evner og vilje.

Det radikale venstre siger til regeringen, at vi som tidligere af al vor evne vil medvirke til at overvinde vanskeligheder og modsætninger for at nå til en løsning af de vældige økonomiske opgaver, denne rigsdag er stillet overfor.

Viggo Stareke: I år er det 100 år siden sir Robert Peel døde. Peels uforglemmelige stordåd er hans realistiske forbindelse af

frisind og konservatisme. Han var tory, han var konservativ, men alligevel blev det ham, der som premierminister gennemførte frihandelen i England. Hans berømteste lov var kornlovens ophævelse i 1846, der satte skel i Englands og i Europas historie.

Som den gentleman, Peel var, indrømmede han i underhuset, at det ikke så meget var hans politik, der havde sejret. Det var frihandelens apostel, Richard Cobden, hvis utrættelige arbejde det alene skyldtes, at England opgav protektionismen og efterfulgte Danmarks eksempel: at sejle ud på frihandelens friske hav. Peel ophævede en lang række lovhindringer og bestemmelser, fordi han fandt dem skadelige for sit eget land. Han drømte ikke om at afvente resultaterne af langvarige kostbare internationale konferencer af la Havana, Ancey og Torquay. Tværtimod betragtede han alle forsøg på at blande sig i andre landes indre affærer som både urigtige og tåbelige. I hundredåret efter Peels død er der grund til at sende ham en venlig tanke. Der er et og andet land, der kunne lære en del af hans eksempel, Peels eget land ikke mindst, for slet ikke at tale om Bernstorffs Danmark.

Dette, at Richard Cobden og hans få tilhængere kunne nå så store resultater, er opmuntrende for dem, der tilhører en lille, skønt stadig voksende flok. Det er også opmuntrende at mindes Richard Cobdens ord:

„I, som skal frigøre jorden, vil komme til at udrette mere for jeres land end vi, der frigjorde handelen.“

I Richard Cobdens udtalelse her ligger de to hovedspørgsmål nævnt, som ved retsforbundets store fremgang ved valget fik en stærkt øget tilslutning i det danske folk, spørgsmål, som er af den største betydning for vort eget folk — men ikke for vort eget folk alene —, fordi de er aktuelle i næsten hvert eneste folk, uløste som de endnu er. Retsforbundet gik i 1945 ud af krigen og besættelsen med 2 mandater og 31 000 stemmer. I de forløbne 5 år har vi mere end 5-doblet stemmerne og 6-doblet mandaterne. De 2 mandater er blevet til 12, de 31 000 stemmer er blevet til 168 000; fra at være det mindste parti er vi i dag blevet det fjerdestørste.

Det bemærkelsesværdige ved retsforbundets fremgang er, at den kommer fra alle lag af befolkningen, fra alle egne af landet. Det er bemærkelsesværdigt, at de $\frac{2}{3}$ af vore vælgere ligger i den laveste indtægtsgruppe, at ca. $\frac{1}{3}$ af vore vælgere er arbejdere, at $\frac{1}{3}$ af vore vælgere er ganske unge. Retsfor-